

КОРЕФЕРЕНТИ ЯК ВИРАЗНИКИ ІДІОСТИЛЮ ПИСЬМЕННИКА

Статтю присвячено аналізу кореферентності як одного із чинників дослідження ідіостилю письменника. Проаналізовано семантику найчастіше вживаних кореферентів у художніх творах, вивчено їх змістове, емоційне та стилістичне навантаження. Звернена увага на функцію ідентифікації персонажів у літературному творі, яку здійснюють кореференти.

Ключові слова: кореферент, вторинна номінація, кореферентний ряд, семантика, ідіостиль письменника.

На сучасному етапі еволюції науки дослідження набувають антропоцентричності – вивчення мовних явищ у тісному нерозривному взаємозв'язку з людьми і когнітивними процесами. З антропологічним підходом пов'язане і формування новітніх термінологічних понять – ідіостиль, мовна картина світу, ідіолект, індивідуальний стиль, які відображають у мові бачення світу тією чи іншою особистістю.

Дослідження кореферентності у когнітивному плані, як відображення мислинневої діяльності письменника, є сьогодні одним із важливих завдань для науковців.

Вивчення індивідуального стилю письменника базується на дослідженнях особливостей текстів його творів. Зацікавленість до вивчення саме тексту твору зумовлена прагненням пояснити мову як явище глобальне, як цілісний засіб комунікації. Актуальним і перспективним є дослідження ідіостилю письменника через бачення тексту як “цілісної мовної єдності, де переплітаються картина світу народу, мовою якого пише письменник, та індивідуальна картина світу письменника, його світобачення” [7, с. 11].

Ідіостиль письменника характеризується використанням у тексті твору різного роду характерних стилістичних прийомів. Різні мовні одиниці знаходять вираження у прозовому тексті в залежності від свого функціонально-образного призначення – акцентувати увагу на важливих смислових моментах оповіді, створювати відповідне емоційне тло розгортання події тощо. До таких чинників належать і засоби кореферентності.

Тривалий час поняття „кореферентність” розглядалося науковцями як логічна категорія. Дослідженням іменування тотожних речей, предметів, об'єктів займалися лише філософи та логіки. У своїх працях вони перші звернули увагу на явище тотожності, що є однією з основних умов для встановлення кореферентних відношень між мовними одиницями. Вперше на проблему тотожності, що лежить в основі поняття кореферентності, звертає увагу

Аристотель. У своїх філософських працях він робить спроби аналізу цього явища [2, с. 299]. Тема стає актуальною після сформульованого Лейбніцем закону тотожності, згідно якого ідентичними є ті вираження, які взаємозамінні у реченні без зміни його істинного значення [1, с. 8].

Сьогодні кореферентність є важливим об'єктом наукових досліджень. Будь-який об'єкт (предмет, ситуація, подія та ін.) реальної чи вигаданої дійсності, що стає домінуючим у створенні тексту та забезпечує його інформаційне розгортання, може репрезентуватися по-різному – залежно від типу тексту, його змістового обсягу, ідіолекту автора або мовців, їх когнітивної бази. Функцію вербального представлення об'єкта дійсності виконують різного типу мовні одиниці, часто кореференти – референційно тотожні номінації, які, вказуючи на спільний референт, уточнюють, доповнюють, підтверджують, заперечують чи звужують інформацію про нього.

На сучасному етапі мовознавчих досліджень кореферентність кваліфікують як: перехресне ототожнення – крос-ідентифікацію [8]; принцип, який забезпечує заміщення початкової номінації наступною [3]; один із засобів утворення когезії та забезпечення структурної організації тексту [6].

Однак проблема кореферентності ще не знайшла належного висвітлення, оскільки вона характеризується неоднозначністю інтерпретацій та різноаспектністю, що необхідно враховувати при її вивченні. В україністиці кореферентність залишається малодослідженою проблемою. Безпосереднім предметом розгляду став тільки окремий мовний (синтаксичний) її аспект [4].

Таким чином, актуальність теми полягає в необхідності комплексного дослідження кореферентних співвіднесень номінативних одиниць тексту художніх творів, що сприятиме розв'язанню проблеми, присвяченої засобам кореферентності у системі художнього ідіостилу письменника, яка ще не була предметом спеціального розгляду. Це вимагає вирішення наступних завдань: проаналізувати вторинні найменування у художньому творі (на прикладі творів В. Шевчука), з'ясувати їх функціонально-стилістичне навантаження та виокремити групи кореферентів за семантикою.

Необхідно відзначити, що використання вторинних найменувань загальномовного ресурсу та авторських новотворів є важливою ознакою художньої мови кожного письменника. На основі цих номінацій-кореферентів будуються кореферентні ряди. А так як розвиток мови перебуває у постійному русі, то наповнення таких рядів відбувається постійно.

Проаналізуємо змістове, емоційне та стилістичне навантаження кореферентів як виразників ідіостилу письменника на матеріалі творів В. Шевчука. Найбільш поширеним типом Шевчукового персонажа є звичайна людина – інтелектуальна, ідеологічного не заангажована, як правило, позбавлена певних суспільних регалій [5]. Наприклад, образ Івана Шевчука з “Дому на горі”. Змальовуючи персонажа, автор за допомогою кореферентного ряду не просто вказує на зовнішність, акцентуючи на ній увагу читача (*Високий*

сивогривий чоловік ішов... (9, 23) // високий, гарний сивань (9, 101) // ...ступав високий чоловік із сивою головою (9, 107), ...брів за течією вгору, високий та худий, з уже посивілим волоссям і гарний (9, 130)), а підкреслює його такі характеристичні особливості, як поважність, шляхетність: ...отой сивий король... (9, 24) // ...сказав тепло сивань (9, 24) // ...той сивоволосий козопас із шляхетним обличчям (9, 53). Упродовж розвитку сюжетної лінії вживання автором кореферентів дає змогу спостерігати за змінами, що відбуваються з персонажем, зокрема, його становищем у суспільстві: про свого невдачливого колегу (9, 141), за фізичним станом, зовнішніми даними: зовсім знесиленого дідуся, який сидів із заплющеними очима і з блідим, як те ж таки молоко, обличчям... (9, 25) // Старий на веранді розумів... (9, 25).

Особливого значення в прозових творах В. Шевчука набуває показ внутрішнього світу людини, що виражено за допомогою численних ланцюгів кореферентних рядів: ...цього не зовсім збагненого чоловіка (9, 25) // стати для неї отой коханий, щасливий безумець? (9, 130) // Буде врівноважений, добрий та поблажливий (9, 132) // ...вона закохалася у того чудного чолов'ягу (9, 141). Автор підкреслює важливість істинного, людського в людині, оскільки навіть звичайний чоловік, що займається буденною працею (сивий козопас Іван Шевчук (9, 143) // ...І старий козопас... (9, 145)), в житті завжди є особистістю (несподіваний учинок свого володаря (9, 145)).

Одночасно всі герої Шевчукового твору живуть ніби у двох вимірах – у дійсному світі і уявному, вигаданому. Усім персонажам творів В. Шевчука характерні звичайні людські переживання, мрії, бажання. У творі “Стежка в траві” головний герой Віталій Волошинський, від імені якого ведеться розповідь, описує свою дитячу зовнішність: ...я, малий і кволий тілом (15, 87) // ...малий, клаповухий, гирявий, з відром у руці, в штанях на одну шлейку, босий, з чорними від бруду ногами (15, 89 – 90) // ...малий, худий, мізерний, з чорними босими ногами, стрижений під машинку (15, 91) // Стою сірий і малий (15, 99) // щось мале й зелене (15, 106) // ...Там стояла мала почварка з гирявою головою...; ота синьолиця мавпочка чи викликала в мого батька захоплення? (15, 107 – 108) // ...чорна істотка, покрапована снігом; хлопець, якому п'ятнадцять, але який скидається на дванадцятирічного; негарний, клаповухий, з мавпячим, червоним од зворушення личком (15, 357), але, залишившись наодинці, герой переживає інші відчуття: Може, трохи й сумний (15, 359); Мізерний гном на покинутому людьми танцмайданчику... (15, 422) // Блукав по долині джерел сумний, малий і неприкаяний (15, 432).

Герой В. Шевчука – Віталій – любить свого батька, який є йому найрідніший та найближчий. Він уміє поважати працю батька і розповідає про нього із захопленням: Мій батько – швець (15, 86) // ...невже й справді цей красень, довкола голови якого літає чуприна, оцей високий, стрімкий, летючий чоловік справді мій батько (15, 106) // Чи любив мене цей високий красень... (15, 110) // Тим, у кого немає під ногами підлоги і який на вихор подобає; тим,

котрий задихано вклоняється публіці і в якого сивий вогник завітас в очах (15, 357). Водночас В. Шевчук показує духовний зв'язок між своїми героями: Той жив у мені, перебував у мені постійно... (15, 110) // батьковий фатум (15, 111) // ...того, котрий мені повірив би і поспівчував (15, 350) // Того, хто не зрадить мене ніколи, бо він із таких, котрі не зраджують (16, 350).

По-іншому складаються стосунки між героїнею цього ж твору Мирославою і її батьком. Для усіх він – “ворог народу”, і щоб зберегти життя доньці, дружина змушена була відмовитись від чоловіка. Мирослава виростає без батьківської руки, але понад усе в світі мріє хоч побачити свого батька, і, коли це нарешті відбувається, героїня переживає дивні і незрозумілі відчуття, розглядаючи його та спостерігаючи за ним: ...маленький чоловічок скинув брилика (15, 454) // Отож сидів отак: глухий та німий і... (15, 461) // ...і їй здався трохи смішним отой маленький, лисий, густо залитий сонцем чоловічок (15, 476) // Стояв заціплений і ніяк не міг зв'язати ниток, так дивно послутуваних у голові (15, 486). Однак, коли батько помирає, героїня занадто важко усвідомлює втрату: Батько (16, 268) // ...але від того, хто так спокійно лежав на ліжкові, не було ані відгуку – спокійний він був, непорушний, і саме оця непорушність найбільше й жахала (16, 269), і образ батька постійно приходить до неї уві сні (...а нею ступав маленький лисенький чоловічок (16, 297) // Чоловік їй усміхнувся (16, 297) // може усміхатися той, котрий рік тому вже тінню став (16, 297).

У повісті “Тепла осінь” письменник називає своїх героїв загальними назвами, що акцентують увагу читача на їх особливостях зовнішності чи фізичних вадах: Ішли назустріч один одному: високий, вихудлий чоловік в офіцерській одежі без погон і з буйною непокритою головою й одноногий каліка на костурах (17, 5) // Одноногий зробив назустріч кучерявому кілька стрибків, а той кинувся до нього також притьма (17, 5) // ...коли одноногий присів (17, 6) // Худий і кучерявий метнувся пособити (17, 6).

У “Домі на горі” В. Шевчук використовує засіб кореферентності для вказівки на схожість дій героя із діями інших живих істот: Старий Пічкур (9, 171) // Галя дивилася в долину і її “шовкопряда” (9, 171).

Кореференти допомагають змалювати образ героя в романі “Привид мертвого дому”, доля якого уже приречена: мешкав рахівник Іван Касперович Куц... (14, 31) // Малий, інтелігентний Іван Касперович, що стоїть на кухні в жіночому хвартушку (14, 34) // ...міг пройти маленький чоловічок (14, 36) // ...аж ніякий співрозмовник, бо повторюється (14, 39).

За допомогою кореферентів письменник вказує на індивідуальні особливості одного з героїв твору “Стежка в траві”, дивна поведінка якого приводить до загибелі людини: такий чепурун, такий дженджурик (15, 86) // той чоловік з пістолетом, що я маю конче бути на його боці (15, 99) // ...той, у якого в очах світяться сиві вогники (15, 383).

У творах В. Шевчука вжито кореференти як описові вирази іронічного

напрямку з метою підкреслення якоїсь певної індивідуальної особливості. Такі конструкції можуть вказувати на іронічне найменування героїв: Син... (11, 73) // ...свого “березового чурбанця”... (11, 73).

Зовсім інакшими постають чоловічі образи у творі “Козацька держава”. В. Шевчук змальовує їх розсудливими, мужніми, відповідальними, вказуючи на становище у суспільстві і значимість вчинків героя для долі всієї держави (перед нами постав вірогідний образ цього політичного діяча (10, 167) // Іван Мазепа (10, 167) // ...індивідуальні сполуки суспільного діяча (10, 167) // Влітку 1674 року, посланий до Криму й Туреччини, був полонений запорожцями (10, 168) // Отже, людина з автономічними переконаннями, яка хотіла служити все-таки своєму народові, а не чужому, могла діяти тільки тут (10, 169)).

Жіночі образи у романі “Дім на горі” також досить виразні. Ось, наприклад, Галя в минулому (тепер вона вчителька Галина Іванівна): Тихий жаль огортав дівчину (9, 23) // ...знову бачила дві дівчини: одну сіру і пригноблену, повну кострубатих колючок – знання, що набирала їх з підручників, і другу – голубу й майже казкову (9, 23), згодом: ...Здавалося їй тоді – впливала до неї через вікно повітряна богиня (9, 33) // Богиня стукотіла в її серці... (9, 34) // Пішла, як була, ясно-синя й осяйна, напівзачаровано всміхаючись, граючись блакитною хусточкою, яку тримала в руці (9, 36). На околиці міста живе сім'я вчительки Олександри Панасівни, яка після війни сама виховує п'ятеро дітей. Заклопотана домашніми справами, вона черпає сили, згадуючи чоловіка, який загинув у війну і щоразу, втомившись, знаходить відраду у своїх дітях (...бо та висока і худа з неймовірною цікавістю задивилася на нього (9, 22) // ...утілювся у високу й дивовижно худу жінку... (9, 26) // ...справді Вітер, котрий гуляв по полях та лісах, набравшись духу земного й сили небесної (9, 26) // Олександра Панасівна погукала дітей (9, 26) // А від столу дивилася на нього зовсім інша жінка (9, 28)).

Зовсім інші жіночі персонажі у романі “Привид мертвого дому”. За допомогою вжитих кореферентних пар В. Шевчук показує крах образу жінки-берегині родинного життя, домашнього вогнища. Всі жіночі образи створені ніби на противагу добру, тепла і затишку: ...з'являлася жінка Івана Касперовича (14, 32) // ...і груба, п'яна бабера з налитим червоною барвою обличчям, яка відверто з нього насміхалася (14, 34); ...аж доки не виганяла їх з хати братова (14, 458) // Опасиста не в міру, з грубими ногами, з вирячуватими очима, вела себе так рішуче, що братовий дім на певний час порожнів (14, 458).

Своєрідно за допомогою засобів кореферентності змальований жіночий образ у “Моєму вечірньому інтермецо”. Головним персонажем у творі виступає кіт Маньо, тому всі враження описані очима тварини: ...моя господиня (12, 134) // ...привабив до себе якусь істоту (12, 137) // ...ця загадкова істота (12, 137) // ...Тоді я не знаходжу сили покинути цю жінку... (12, 140) // заходи моєї володарки (12, 183). Перше знайомство з героїнею відбувається у kota за

запахом: як істота в штанях і з запахом квіток (12, 137) // особа в штанях, але з запахом квітів (12, 138). Чоловічий персонаж у тому ж таки творі: ...а з другого боку йшов чолов'яга, так густо зарослий, наче він готувався до анімалістичного перетворення (12, 142) // ...це й справді не людина, а істота перехідної формації, недаремно він так густо заріс (12, 143) // ...вирішив триматися од цього типа якомога далі (12, 143) // ...тількише принохатися до цього нового гостя в нашому домі (12, 145). Незважаючи на те, що В. Шевчук ідентифікує свого персонажа за допомогою кореферента Гевал (*Тим часом з'явився і Гевал* (12, 157)), письменник використовує й інше найменування, що вказує на особливості його поведінки: перехід від однієї жінки до другої (*Наступного дня Переходовець до нас не прийшов* (12, 151)).

Тема жіночної дружби є актуальною в аналізованому творі В. Шевчука, при чому автор показує дві сторони таких стосунків і за допомогою кореферентів дає їм характеристику: ...побіч неї ступала її вислозада й карачкувата (не можу знайти делікатніших означень) подруга (12, 142) // її подруга (12, 143) // просто Подруга (12, 151); або завела собі нову подругу (12, 195) // Подруга-2 (12, 195) // ця істота була зовсім іншого складу (12, 195) // із таких, що годяться у справжні подруги (12, 198).

У повісті “Тепла осінь” персонажі переживають незрозумілий смуток, що приходить до них з цією порою року: Здалося їм, що через двері зайшла до них осінь (17, 7) // Тепла і щедра, але й сумтна. Дихнула і зав'язала їм язика (17, 7); вона залита жовтим світлом (17, 14) // те світло текло від дерев (17, 14) // жовтий холод поплив... (17, 14); ...небо від того стало ще синіше (17, 6) // побачили ясно-голубий прямокутник (17, 7).

Однак, незважаючи ні на що, природа залишається для людини джерелом натхнення: Музику квітів, трави, дерев (15, 237) // ця золота нитка, котра з'єднує в цьому світі безнадійно роз'єднане (15, 237); ...справжня темрява (15, 487) // Така лахмата й глибока, що він нічого не бачив (15, 487). В ролі кореферентного слова письменник вживає народну назву квітки: Під вікном у неї росла матіола (15, 228) // цвів тільки синьомороз (15, 245).

Не менш колоритні, з яскравою колірною гамою і земні пейзажі: була це яскраво-зелена, майже кругла галявинка (15, 401) // той зелений п'ятчочок (15, 401); запалювався золотом (15, 228) // у жовте листя (15, 228) // обілляв землю яскравим золотом (15, 303).

Персонажі В. Шевчука у своєму єднанні з природою досягають повної рівноваги своїх почуттів, гармонії з навколишнім світом, з самим з собою. У романі “Дім на горі” Хлопець, син Галини Іванівни, повернувшись додому через сімнадцять років, знаходить душевний спокій у коханні, одружується з дівчиною, яку він знав з дитинства, і усвідомлює, що все у світі гармонійно, а основним принципом світу є любов: Щось густе й світле сколихнулося в його душі, щось підзабуте, але сокровенне (9, 187) // ...в обох у них загорівся один вогник і відразу ж їх сполучив (9, 200) // Сотні тонких невидимих ниток

протяглися навзаєм від нього до неї і навпаки (9, 200); Тоді він зрозумів, що світло горить у ньому самому (9, 228) // Мозок його освітила миттєва блискавка – чудове сяйво увійшло в його душу, запліднивши навіки його життя (9, 228) // В серце впала іскра блаженства, залишивши в ньому назавжди відчуття неба (9, 228).

Символічним у творі “Стежка в траві” є образ мосту, що здавна, ще з часів виникнення міфології, означає зв’язок між небом і землею, різними світами, різними станами людини. Усі важливі події у житті героя – Віталія Волошинського – і позитивні, і негативні відбуваються або на мосту, або біля нього, або пов’язані саме з ним: *Міст жив (15, 86) // Міст життя (15, 90) // вразив мене, бо існував цей міст – символ мого дитинства (15, 90 – 91) // Всі ці зустрічі, які я описую, відбувалися на мосту. Тому, біля якого я живу. Цей міст особливий, я б сказав, дивовижний (15, 93) // Я ж оживлював в уяві тільки одне – наш міст (15, 93) // Бо цей міст скрізь був на моїй дорозі... (15, 93) // Думав, що міст мій приятель, але він не був мстивцем, він був злорадником (15, 97).*

Іноді на обмеженому текстовому просторі (обсягом не більше сторінки) автор вдається до значної кількості кореферентних пар та рядів, які, акцентуючи увагу читача на якихось окремих рисах, водночас створюють загальний образ героя: *я (15, 357) // птах (15, 357) // маленький чорний метелик у порожній білій просторіні (15, 357) // чорна істотка, покрапована снігом (15, 357) // подобою свого батька (15, 357) // комашка, яка соває лижвами (15, 357) // комашка, що махає саморобними палицями (15, 357) // гілка його (15, 357) // парість (15, 357).*

У таких рядах роль кореферентів нерідко виконують фразеологізовані одиниці (*Мирослава продовжувала тремтіти (15, 234) // зуб на зуб їй не потрапляв (15, 234);* персоніфіковані образи (*гарячий клопоть сонця (15, 154) // Сонячний зайчик стрибав (15, 400) // Зайчик підкрадався поступово до Ганиного обличчя (15, 400).*)

На окрему увагу заслуговують казки Валерія Шевчука, в яких відображений весь світ українського фольклору. Змальовуючи своїх казкових та фантастичних персонажів, письменник вибудовує текстову структуру з характерними мовними ознаками, що властиві відповідним жанрам. Автор знаходить героям влучні імена, що характеризують їхні зовнішні та внутрішні ознаки, особливості поведінки, і, як зазвичай це відбувається у казках, вказують на призначення героя. Найпоширенішим вторинним найменуванням у будь-якому творі є власна назва. З розвитком сюжету поступово збільшується об’єм інформації про героїв і, водночас, кількість вжитих кореферентних засобів, використаних автором для вторинної номінації персонажа. Власні назви функціонують у ролі основного, базового домінування референта. Вони не тільки називають об’єкт, але й вводять його у поліструктурне семантично-функціональне поле поняттєвих співвіднесень референційно тотожних

одиниць: ...попрощалася Золотокоса з Літом... (13, 32) // Осінь (13, 33); А в цей час Зеленокоса готувалася вже вийти... (13, 22) // Весна (13, 22); ...спинялася Зеленоочка в якогось господаря... (13, 103) // “Ні, це Панна квітів прийшла на землю...” (13, 128); Але не прокинулася Синьокоса... (13, 25) // Літо (13, 26); А сама сестричка Білокоса якби ж побачила... (13, 30) // Зима (13, 34).

У дитячих творах В. Шевчука немає надмірної фантазії, дія найчастіше змальована з реального людського життя. Не втрачаючи елемента магичності, його казки набувають рис цікавих пізнавальних творів для дітей. Власні імена-корєференти одразу дають можливість розпізнати, яким буде герой – відважним і сміливим, що завжди перемагатиме своїх ворогів, чи саме отим “ворогом”, якого і необхідно перемогти: *І диво дивне вчинилося на тій галявині, на якій зупинився був Котило (13, 78) // Чудисько кидалося туди й сюди, як оглашене, ревіло, рикало, кричало...* (13, 78).

За результатами даного дослідження головною характеристикою засобів корєферентності є безпосередня їх сполучуваність у вузькому контексті з іншими мовними засобами в межах художнього тексту. Вивчення семантики таких найменувань дає змогу стверджувати, що корєферентні засоби виступають носіями інформації про специфіку художньої моделі світу автора. Корєференти мають здатність характеризувати мовну манеру та стиль автора. З іншого боку, вони пов’язані із загальними особливостями організації мови і відображають національну стилістичну норму конкретної мови. Тому є необхідність у дослідженні в майбутньому іншого аспекту засобів корєферентності, зокрема синтаксичного.

Отже, корєферентність є текстовою категорією. Корєферентні пари і ряди в системі художнього твору виконують відповідну змістову і стилістичну функцію, є важливими (різнорівневими) чинниками зв’язності тексту.

Різні форми вираження корєферентних засобів у творах В. Шевчука знаходять вияв у організації текстової структури, творення художніх образів, виступають важливими чинниками репрезентації індивідуально-авторської манери письменника.

Література:

1. Арутюнова Н. Д. Лингвистические проблемы референции // Новое в зарубежной лингвистике. – Вып. 13. Логика и лингвистика (Проблемы референции). – М.: Радуга, 1982. – С. 5 – 40.
2. Арутюнова Н.Д. Язык и мир человека. М.: Школа „Языки русской культуры”, 1999. – 896 с.
3. Голубева Н. А. Замещение – способ выражения синтагматических отношений вторичных номинаций (на материале отсылочных причастий немецкого языка) / Н. Голубева // Проблемы нормы и вариативности в реализации высказывания : [межвуз. сб. науч. трудов]. – Горький : ГПИЯ им. Н. А. Добролюбова, 1990. – С. 52 – 60.
4. Гуйванюк Н.В. Формально-семантичні співвідношення в системі синтаксичних одиниць / Н. Гуйванюк. – Чернівці : Рута, 1999. – 336 с.

5. Жулинський М. До людини і світу – з любов'ю / М. Жулинський // Вибрані твори : [роман-балада, оповідання]. – К. : Дніпро, 1989. – С. 5 – 15.
6. Островский О. Л. К вопросу о кореференции как одном из способов структурной организации текста / О. Островский // Лингвистические исследования к 75-летию В. Г. Гака. – Дубна : Феникс +, 2001. – С. 117 – 128.
7. Сологуб Н.М. Мовний світ Яра Славутича / Н. Сологуб. – Вінніпег: Українська Вільна Академія Наук, 1999. – 152 с.
8. Чорна А. Г. Логическая структура интенциональных контекстов с анафорической номинацией / А. Чорна // Референция и проблемы текстообразования : [сборн. науч. трудов]. – М. : Наука, 1988. – С. 53 – 67.
9. Шевчук В. О. Дім на горі : [повість-преамбула] / В. Шевчук // Вибрані твори / Передм. М. Жулинського. – К. : Дніпро, 1989. – С. 17 – 228.
10. Шевчук В. О. Козацька держава : етюди до історії українського державотворення : [науково-публіцистичне видання] / В. Шевчук. – К. : Абрис, 1995. – 392 с.
11. Шевчук В. О. Крик півня на світанку : [повість] / В. Шевчук. – К. : Молодь, 1979. – С. 5 – 90.
12. Шевчук В. О. Моє вечірнє інтермеццо : [повість] / В. Шевчук // Маленьке вечірнє інттермеццо. – К. : Молодь, 1984. – С. 133 – 198.
13. Шевчук В. О. Панна квітів : Казки моїх дочок : [для мол. та серед. шк. віку] / В. Шевчук. – К. : Веселка, 1990. – 183 с.
14. Шевчук В. О. Привид мертвого дому : [Роман-квінтет] / В. Шевчук // Передм. Р. Мовчан. – К. : Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2005. – 600 с.
15. Шевчук В. О. Стежка в траві. Житомирська сага : [повість] / В. Шевчук // [Ред. рада: В. Шевчук та ін.; Вступ. ст. та приміт. Р. М. Корогодського]. – У 2-х т. – Т. 1. – Харків : Фоліо, 1994. – С. 78 – 494.
16. Шевчук В. О. Стежка в траві. Житомирська сага : [повість] / В. Шевчук. – У 2-х т. – Т. 2. – Харків : Фоліо, 1994. – 526 с.
17. Шевчук В. О. Тепла осінь : [повість] / В. Шевчук // Маленьке вечірнє інтермеццо. – К. : Молодь, 1984. – С. 3 – 64.

Осипчук Г. В. Кореференты как выразители идиостиля писателя. Стаття посвящена анализу кореферентности как одного из факторов исследования идиостиля писателя. Проанализировано семантику часто употребляемых кореферентив в художественных произведениях, изучены их смысловую, эмоциональную и стилистическую нагрузки. Обращено внимание на функцию идентификации персонажей в литературном произведении, которую осуществляют кореференты.

Ключевые слова: кореферент, вторичная номинация, кореферентный ряд, семантика, идиостиль писателя.

Osipchuk G. V. Coreferents as a demonstrator indyostyle writer. The article is devoted to the analysis of coreference as one of the aspects of research of a writer's indyostyle. The semantics of the most frequently used coreferents in fiction has been analyzed. The content, the emotional and stylistic value have been studied. The fact that coreferents serve to identify the character in fiction is focused upon.

Key words: coreferents, secondary nomination, coreferents line, the semantics, the writer's indyostyle.